

Megjelent a Módszertani útmutató 10. kiadása

A jogszabályi előírásokkal összhangban az NNGYK 2026-ban is frissítette a *Legionella* által okozott fertőzési kockázatot jelentő közegekre, illetve létesítményekre vonatkozó kockázatértékeléséről és a kockázatcsökkentő beavatkozásokról szóló módszertani útmutatóját. A változások alapját a hazai és nemzetközi szakmai tapasztalatok és a német szabványok és ajánlások beépítése, valamint a korábban leírtak pontosabb megfogalmazása képezi. Az alábbi témákban történtek változások, kiegészítések az előző Módszertani útmutatóban leírtakhoz képest:

Közös üzemeltetésű, vagy alvállalkozók által üzemeltetett vízrendszerek esetén javasolt a *Legionella*-kockázatcsökkentésével kapcsolatos felelősségi körök és feladatok szerződésben való rögzítése.

A huzamosabb ideig használaton kívüli csőszakaszokat és szerelvényeket legalább hetente egyszer néhány percig a lehető legmagasabb hőmérsékletű melegvízzel át kell mosatni. Ehhez kiegészítésként került bele, hogy a rendszeres átmosatás munkaerő-igénye csökkenthető automata átöblítést biztosító szerelvények alkalmazásával.

A „nagy kiterjedésű melegvíz-hálózatok (>200 liter tárolási térfogat vagy a csőrendszer teljes térfogata meghaladja a 2 litert) esetén nem számolhatunk alacsony kockázattal” részből kikerült a 70 °C-ra történő felfűtés, mivel az új tudományos eredmények miatt a nemzetközi szabványok már nem ajánlják.

Ivóvíz esetén nem számolhatunk alacsony kockázattal, ha: Az ivóvíz hőmérséklete 2 perces folyamat után meghaladja a 20°C-ot (a rendszer bármely pontján, az év bármely szakában, akkor is, ha ez nem rossz üzemeltetés, hanem a vízáadó sajátosságaiból adódik) és a vizet használják olyan módon, hogy jelentős aeroszol képződik (pl. zuhanyzásra).

A klór-dioxidos vegyszeradagolás alkalmazása elsődlegesen a hidegvíz-hálózatban javasolt.

A hidrogén-peroxidos vegyszeradagolás önmagában nem, csak kombinált készítményként, pl. ezüsttel együtt használható. A hidrogén-peroxid perecetsavval való kombinációja kikerült a szövegből.

Egyre több vízhálózatba kerülnek beépítésre szűrőberendezések és vegyszeradagoló készülékek. Beépítésre csak hatósági engedéllyel vagy nyilvántartásba vétellel rendelkező készülék kerülhet, és az alkalmazandó vegyszer esetén is szükséges a hatósági engedély megléte. A fertőtlenítőszeres többsége mérgező és/vagy robbanásveszélyes anyag, ezek biztonságos tárolására, használatára kiemelt figyelmet kell fordítani.

Legionella-csíraszám csapolókon mérhető csökkentésére gyors és hatékony megoldás a végponti baktériumszűrők felszerelése. Végponti baktériumszűrők alkalmazása azonban nem csökkenti a vízhálózat kolonizáltságát, így használatuk az érzékeny kórházi osztályok kivételével csak átmeneti jelleggel javasolt a teljes hálózat Legionella-mentesítéséig. Vízhálózatokban csak a 5/2023. (I. 12.) Korm. rendelet előírásai szerint nyilvántartásba vett termék alkalmazható.

Egészségügyi intézmények kiemelten érzékeny osztályain, különösen intenzív osztályokon a nemzetközi gyakorlatban egyre több országban alkalmaznak „vízmentes” ellátást. A fokozottan

érzékeny betegek környezetében felülvizsgálják, hogy szükséges-e vízvételi lehetőség a helyiségben, vagy megoldható más módon a vízigény biztosítása. Egyedi kockázatértékelés alapján kell meghatározni, hogy a vízvételi lehetőség hiánya (és az ebből adódó nehézségek a takarítás vagy személyi higiéné terén) vagy a víz eredetű fertőzések jelentenek nagyobb kockázatot. Általánosságban jó gyakorlat, ha egy létesítményben annyi vízvételi pont van, amelyet ténylegesen rendszeresen használnak.

Hűtőtornyok optimális üzemeltetésénél nagyobb hangsúlyt kapott a betöményedés megakadályozása, a megfelelő vegyszer- és pótvíz-használat, valamint az évenkénti takarítás fontossága.

A hűtővíz-rendszereknél a fertőtlenítés nem tekinthető megfelelőnek, ha a rendszerben jelentős baktérium- illetve alga növekedés jelentkezik vagy a rendszerben látható biofilm-növekedés figyelhető meg, akkor sem, ha a *Legionella* csíraszám a figyelmeztető szint alatt marad.

A hűtővíz-rendszer mechanikus tisztítása elengedhetetlen a vegyszeres kezelés hatékonysága és a megfelelő üzemeltetés érdekében. A tisztítás idejére a hűtőtorny működését le kell állítani.

Bővült az egészségügyi intézmények érzékeny osztályainak felsorolása. Az egészségügyi intézmények egyes osztályain a betegek fogékonyságát a helyi tényezők (pl. betegek koreloszlása, alapbetegségei, ápolási története) lehet meghatározni. A beavatkozás, illetve a betegcsoport jellegéből adódóan jellemzően érzékenynek tekinthető a műtők és posztoperatív részlegek, intenzív osztályok, beleértve a perinatális intenzív osztályt, kardiológia, nephrológia, dializáló, transzplantációs részleg, neurológia, onkológia, hematológia, égési osztályok. A steril szobákban elengedhetetlen a baktériumszűrők alkalmazása, függetlenül a *Legionella* csíraszámától.